

CE-merking, samsvarserklæring og sammenstillingserklæring av maskiner

Maskinforskriften stiller krav om at den som produserer og leverer maskiner som skal brukes i arbeidslivet, skal sørge for at maskinene er sikre.

Loven krever at produsenten utarbeider tilfredsstillende informasjon om hva maskinen og utstyret er beregnet brukt til. Dette kravet gjelder alle typer maskiner til bruk i arbeidslivet, enten maskinene er nye eller brukte.

Som et ledd i dette, skal produsenten eller dennes representant

- CE-merke maskinen for å vise at maskinen oppfyller alle relevante krav
- utstede og underskrive en samsvarserklæring for maskinen
- eventuelt utarbeide en sammenstillingserklæring
- samle informasjon om hva de har gjort, og hvorfor, i en teknisk dokumentasjon

[Se temaside om produksjon og salg av maskiner](#)

Plikten til å CE-merke og samsvarserklære

Plikten til å samsvarserklære og CE-merke maskiner gjelder

- for alle nye maskiner uavhengig av om de er produsert utenfor eller innenfor EØS
- ved import av brukte maskiner fra land utenfor EØS
- ved vesentlig endring av maskiner
- ved sammenstilling av flere maskiner til en ny maskin/samlebånd

CE-merking

CE-merket og samsvarserklæringen gir varen som settes i markedet første gang, fri adgang til alle land i EU og EFTA. Det er hovedfunksjonen til CE-merkingen. At en maskin er CE-merket, betyr at produsenten mener maskinen tilfredsstillende aktuelle krav og tar på seg produsentansvaret. Derfor står navnet til produsenten sammen med et gyldig CE-merke.

Alle maskiner produsert etter 1. januar 1995, og som omsettes i EU og EFTA, skal være CE-merket. Maskiner eldre enn denne datoen skal ikke være CE-merket.

En maskin som importeres fra land utenfor EU/EFTA, skal CE-merkes og samsvarserklæres av produsenten eller importøren. Dette gjelder uansett alder på maskinen.

Dersom en maskin endres, spesielt når effekten blir større eller hvis maskinen får nye funksjoner, kan det bli et krav om ny CE-merking, også om maskinen er fra før 1. januar 1995. Grunnen til dette er at maskinen kan ha fått nye farer etter at den ble endret, og derfor trenger å behandles som om den var en ny maskin.

Hvis maskinene omfattes av flere forskrifter som krever CE-merking, skal CE-merkingen angi at maskinen oppfyller kravene i alle forskriftene.

[Les mer om CE-merking \(standard.no\)](#)

Vis mer

Samsvarserklæring

Samsvarserklæring er produsentens egenerklæring. Den skal bekrefte at maskinen oppfyller kravene i maskinforskriften. Den skal også eventuelt inneholde en uttrykkelig erklæring om at maskinen oppfyller krav i andre forskrifter eller relevante bestemmelser. Kravet om samsvarserklæring gjelder for maskiner produsert etter 1. januar 1995.

En samsvarserklæring skal blant annet inneholde

- navnet og adressen til produsenten og/eller en annen ansvarlig person
- maskinnavn eller -betegnelse, modell og serienummer, slik at den kan identifiseres
- underskriften til en autorisert person
- hvilke standarder som eventuelt er brukt i konstruksjonen og produksjonen av maskinen
- hvilke forskrifter/EU-direktiver maskinen etterkommer

Maskiner som selges i Norge, skal ha samsvarserklæring på et av de offisielle språkene i EØS. I tillegg skal det følge med en norsk oversettelse av samsvarserklæringen. Maskiner som eksporteres til andre land i EØS, skal ha instruksjoner på det språket som er anerkjent i det landet hvor maskinen skal brukes.

For spesielt farlige maskiner som er listet opp i [maskinforskriftens vedlegg IV](#), skal produsenten følge særlige prosedyrer for samsvarsvurdering av maskinen. Dette må være på plass før produsenten leverer utstyret til bruker/eier.

Konstruksjonsendringer som endrer maskinens originale funksjoner kan medføre krav til ny samsvarserklæring av den som har utført endringen.

Vis mer

Sammenstillingserklæring

Når skal det utstedes en sammenstillingserklæring i stedet for en samsvarserklæring?

En sammenstillingserklæring skal følge maskinen dersom den er bare delvis ferdigstilt, det vil si at den ikke fungerer selvstendig, men er ment å skulle:

- monteres eller bygges sammen med en annen maskin eller
- kobles sammen med andre maskiner, slik at de til sammen utgjør en ny maskin eller maskinanlegg, og hvis visse andre betingelser er oppfylt, kan produsenten utstede en sammenstillingserklæring istedenfor en samsvarserklæring.

Hva skal en sammenstillingserklæring inneholde?

Erklæringen skal i hovedsak inneholde de samme opplysningene som en samsvarserklæring.

I tillegg må erklæringen ha et punkt om at maskinen ikke skal tas i bruk før det er bekreftet at maskinen som den er blitt bygd inn i, eller de sammenkoblede maskinene som en enhet, fullt ut tilfredsstillende kravene som loven stiller. Det er produsenten av den delvis ferdigstilte maskinen som skal utstede sammenstillingserklæringen.

Når sammenstillingen er slutført, skal hele sammenstillingen samsvarserklæres. Det skal gjøres av den som er ansvarlig for sammenstillingen. I praksis betyr dette at maskinen ikke skal tas i bruk før

- det endelige produktet er ferdig
- alle relevante grunnleggende krav når det gjelder helse, miljø og sikkerhet, er oppfylt
- den som har foretatt den endelige installeringen eller monteringen, har utstedt en samsvarserklæring

Sammenstillingserklæring og CE-merking

En delvis ferdigstilt maskin skal ikke være CE-merket hvis den har en sammenstillingserklæring, men CE-merket skal påføres når den endelige installeringen eller monteringen er utført.

Teknisk dokumentasjon

Hensikten med dokumentasjonen

Produsenten skal sette opp en teknisk dokumentasjon for maskinene den produserer. En teknisk dokumentasjon viser hvordan en maskin oppfyller grunnleggende krav til helse, miljø og sikkerhet, og den er derfor nyttig både for produsenten og for de nasjonale tilsynsmyndighetene.

Hva skal dokumentasjonen inneholde?

En slik dokumentasjon skal inneholde tegninger av maskinen, dens styringssystemer, opplysninger om hvilke spesifikasjoner og standarder som er brukt ved konstruksjonen, og informasjon om relevante testresultater og andre data. Tekniske rapporter og sertifikater fra andre organisasjoner kan også inngå.

Produsenten er ikke forpliktet til å gjøre innholdet i den tekniske dokumentasjonen tilgjengelig for andre leverandører eller for dem som til slutt skal bruke maskinen.

Regelverk

- [Maskinforskriften vedlegg I punkt 1.7.4.2 bokstav g](#): om produsentens (eller en representant for produsenten) plikt til å utarbeide bruksanvisning
- [Maskinforskriften § 11](#): Krav til CE-merking.
- [Maskinforskriften Vedlegg II Erklæringer](#): Krav til innhold i samsvarserklæringen.
- [Maskinforskriften vedlegg II](#): Nærmere krav til innhold i sammenstillingserklæringen.
- [Maskinforskriften vedlegg VII](#): Krav til teknisk dokumentasjon.